

3. Довбня С.Б., Гічова Н.Ю. Діагностика рівня економічної безпеки підприємства // Фінанси України. – 2018. - №4.- С.88-97.

4. Корецький Б. *Діагностика економічної безпеки суб'єктів господарювання в транзитивній економіці*// Наукові записки. - 2006. - №15.

5. Войнаренко М., Яременко О. Управління економічною безпекою підприємств на основі оцінки відхилень порогових показників // Економіст. – 2008. - №12.- С.60-63.

6. Ковалев Д., Плетникова И. Количественная оценка уровня экономической безопасности предприятия // Экономика Украины. - 2011. - № 4. - С.35-40.

УДК 657.1

*Кузнецова С.О., к.е.н., доцент,
Смиковська Д.О., здобувачка вищої освіти
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна*

ОБЛІКОВА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИРОБНИЧІ ЗАПАСИ З МЕТОЮ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ

Для утримання конкурентних позицій на ринку сучасні умови господарювання вимагають від підприємств впроваджувати розширені методи управлінського обліку виробничих запасів з метою ефективного прийняття рішень. Таким актуальним інструментом в обліково-інформаційному середовищі управління запасами стає АВС-аналіз.

Як відомо, АВС-аналіз дозволяє ранжувати будь-які об'єкти щодо впливу їх на результат. АВС-аналіз широко використовується у різних сферах бізнесу, але найчастіше він застосовується для ранжування асортименту [1]. Для проведення АВС-аналізу необхідно визначити мету проведення, об'єкт та критерій аналізу.

Під час проведення АВС-аналізу товарів як критерії аналізу можуть виступати обсяг продажу, прибуток від продажів, собівартість проданих товарів, кількість запитів від клієнтів. Використання цих критеріїв пов'язане з тим, що товари потрібні для забезпечення продажу, отримання максимального доходу від продажів [3, 4]. Якщо йдеться про виробничі запаси, то основна мета їх закупівлі – забезпечення безперервного виробництва. Тому для проведення АВС-аналізу виробничих запасів необхідно використовувати інші критерії.

Це насамперед залежить від мети проведення АВС-аналізу. Якщо метою проведення АВС-аналізу стає розрахунок страхового запасу, який забезпечуватиме безперервне виробництво, то критерієм такого аналізу можна запропонувати такий показник як критичність рівню виробничих запасів для провадження господарської діяльності. Тобто, для кожної позиції необхідно спроектувати ситуацію: якщо цього запасу не буде, то виробництво може

зупиниться, або, навпаки, запас можна поставити пізніше, не порушуючи безперервність виробництва.

Приходимо до висновку, що визначати критичність необхідно експертно. Для кожного виробництва існує кілька позицій виробничих запасів, без яких виробництво взагалі неможливе. Особливо це стосується виробництва готової продукції, яка відноситься до групи А. На критичність позиції також можуть впливати: складність постачання, відсутність альтернативного постачальника, тривалий термін постачання.

У такий спосіб пропонуємо оцінювати критичність позицій, якщо виробнича компанія випускає невеликий асортимент однорідної продукції. Якщо компанія випускає великий асортимент різнорідної продукції краще використовувати інший показник, наприклад, яку кількість готової продукції включається конкретний виробничий запас.

Наприклад, при виробництві готової продукції, один виробничий запас входить до складу всіх видів готової продукції, яку випускає підприємство, а інший – входить до складу тільки двох позицій готової продукції.

В ході дослідження встановлено, що проведення АВС-аналізу за цим критерієм, дозволить гарантувати наявність виробничих запасів, які забезпечують виробництво найбільшої кількості готової продукції. Таким чином, буде досягнуто основна мета процесу постачання виробничих запасів – забезпечення безперервного виробництва.

Межі розподілу виробничих запасів між групами А, В та С:

- група А – виробничий запас від 100% до 60-80%;
- група В – виробничий запас від 60-80% до 5-10%;
- група С – виробничий запас від 0% до 5-10% [2].

Такий аналіз дозволить визначити групу виробничих запасів, постійна наявність яких дозволить забезпечити виробництво 100% готової продукції.

АВС-аналіз за виробничими запасами також можливо провести за іншим критерієм. Визначення мети – зниження собівартість виробничих запасів надасть можливість проаналізувати вартість спожитих виробничих запасів і виявити ті, які вносять найбільший внесок у собівартість готової продукції. І далі займатись зниженням вартості закупівлі саме за цими запасами.

Частка витрат на закупівлю виробничих запасів становить у більшості виробничих компаній 50-70% у загальних витратах на виробництво готової продукції. Тому зниження закупівельних цін, які роблять найбільший внесок у матеріальні витрати, вплине на зниження собівартості виробленої продукції, а значить і збільшення доходу компанії. АВС-аналіз сировини та матеріалів за вартістю споживання можна проводити також з метою визначення періодичності поставок-матеріали групи А повинні поставлятися частіше, ніж матеріали групи С. Також АВС аналіз можна застосовувати для вирішення питання централізації та децентралізації закупівель.

Список використаної літератури:

1. Britchenko I., Bezpartochnyi M. Optimization of commodity stocks the enterprise by means of HML-FMR clustering. Financial and Credit Activity:

Problems of Theory and Practice. 2020. Vol. 3(34). P. 259–269. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v3i34.215521>

2. Bhimani A., Bromwich M. Management Accounting: Retrospect and Prospect. Elsevier/CIMA Publishing: London, 2010. 116 p.

3. Liong Harlina. Review of sales and inventory accounting information systems. SEIKO: Journal of Management & Business. 2020. Vol. 3(2). P. 46-55. DOI: 10.37531/sejaman.v3i2.567.

4. Odnoshevnaya O. A. Improvement of methodology accounting manufacturing stocks of enterprise: problems and areas of settlement. Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice. 2018. Vol. 1(24), P. 163–169.

УДК 330.147:658(045)

*Линенко А. В., к.е.н., доцент,
Доброхвост Л. С., здобувач наукового ступеня PhD
Запорізький національний університет,
м. Запоріжжя, Україна*

КОНСОЛІДАЦІЯ КАПІТАЛУ ЯК ІНСТРУМЕНТ КОНКУРЕНТНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДУВАННЯ

Найважливіша проблема будь-якого підприємства чи організації, що орієнтується на успіх та функціонування це його виживання і забезпечення безупинного розвитку. Ефективне вирішення цієї проблеми полягає у створення і реалізації конкурентних переваг, що значною мірою можуть бути досягнуті на основі ефективної розробленої стратегії розвитку підприємства, зокрема машинобудування.

За останні роки у сфері машинобудівної галузі України відбулися структурні зрушення та різко змінилися умови діяльності підприємств. Значний спад виробництва у галузі, свідчать, з одного боку, про невідповідність або низький рівень узгодженості функціонування підприємств з потребами суспільства, а з іншого, з проблемами ефективного використання наявних у них потенційних можливостей в умовах прискорених ринкових трансформацій і змін зовнішнього середовища [1]. За таких умов підприємства шукають ефективні стратегії розвитку, спрямовані не тільки на реалізацію їх суспільних функцій, а й на підвищення ступеня їх незалежності та господарської самостійності.

В умовах ринкової економіки є актуальною проблема формування стратегії розвитку та моделювання економічних процесів підприємств машинобудування. Інноваційне оновлення техніко-технологічної бази машинобудівних підприємств і розмаїття моделей корпоративного управління, змушує замислитись над тим, наскільки ефективними вони можуть виявитись в соціально-економічних реаліях, тому формування стратегії розвитку машинобудівних підприємств є досить доцільним.